

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201592
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201592.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): Trstenské technické služby - T T S, s.r.o., so sídlom J. Hertela č. 323, 028 01 Trstená, IČO: 46 941 037, zast.: PATENT IURIST s.r.o., advokátskym spoločenstvom, IČO: 36 724 467, so sídlom advokátskej kancelárie Dostojevského rad č. 5, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, Dunajská č. 68, P.O. Box 58, Bratislava, vo veci všeobecnej správnej žaloby, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. februára 2017 č.k. 5S/165/2016-319 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08. novembra 2017 č.k. 5S/165/2016-400, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. februára 2017 č.k. 5S/165/2016-319 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08. novembra 2017 č.k. 5S/165/2016-400 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný vykonal kontrolu postupu žalobcu pri zadávaní zákazky „Hasičská zbrojnica Trstená - dodávka stavebných tovarov“, ktorá bola financovaná z fondov Európskej únie. Výsledky a zistenia z uvedenej kontroly boli zachytené v Protokole o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní z 05.05.2016, č. 3941 - 7000/2016-OK4 (ďalej len „protokol“ - č.l. 27).

2. Spornou časťou je podľa účastníkov najmä text na str. 11 protokolu v nasledujúcom znení: „Z predloženej dokumentácie a porovnaním vyššie špecifikovaných kontrolovaným vykonaných úkonov so zákonom o verejnom obstarávaní bolo pri zadávaní zákazky zistené nasledujúce kontrolné zistenie, ktoré mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania:

1/ Kontrolovaný postupoval v rozpore s § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, najmä v rozpore s princípom nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov a efektívnosti a hospodárnosti verejného obstarávania, keď neprimerane skrátil lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov vo vzťahu k lehote na

predkladanie ponúk."

3. Ďalej na str. 15 protokolu bolo uvedené: „Záver: Výkonanou kontrolou na dodržiavaním zákona o verejnom obstarávaní bolo z predloženej dokumentácie zistené, že kontrolovaný postupoval v rozpore s § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, najmä v rozpore s princípom nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov a efektívnosti a hospodárnosti verejného obstarávania, keď neprimerane skrátil lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov vo vzťahu k lehote na predkladanie ponúk, pričom uvedené konanie kontrolovaného mohlo mať vplyv na výsledok predmetného verejného obstarávania."

4. Tiež prostredníctvom listu žalovaného zo 14.06.2016 č. 39417000/2016-OK/6 (Stanovisko kontrolnej skupine k vyjadreniu vedúceho kontrolovaného subjektu ku kontrolným zisteniam - č. l. 48) žalovaný na str. 10 uviedol: „Nakoľko kontrolovaný neuviedol žiadne nové skutočnosti ani nepredložil žiadne relevantné dôkazy, ktoré by spochybnili alebo vyvrátili vyššie identifikované kontrolné zistenia, kontrolná skupina trvá na ich pôvodnom znení uvedenom v predmetnom Protokole a teda, Protokol zostáva nezmenený."

5. V poslednom rade žalobca poukazoval na text uvedený v Zápisnici o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní z 27.06.2016 č. 3941-7000/2016-OK/9 (ďalej len „zápisnica" - č.l. 58), kde na str. 3 žalovaný uvádza: „ÚVO konštatuje, že určenie kratšej lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov môže predstavovať obmedzujúci prvok a preto je nutné túto skutočnosť úradu skúmať ku konkrétnej zákazke, resp. ku každej časti predmetu zákazky, nakoľko išlo o 8 samostatných procesných postupov, ktoré predpokladali uzavretie 8 nezávislých zmlúv."

6. Žalobca nesúhlasil so závermi protokolu, že pri zadávaní predmetnej zákazky postupoval v rozpore s § 9 zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 25/2006 Z.z."), a žiadal protokol, zápisnicu ako aj hore uvedený list žalovaného zo 14.06.2016 (ďalej tiež spoločne „právne akty žalovaného") zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

II.

Konanie na správnom súde

7. Proti právnym aktom žalovaného podal žalobca postupom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.", resp. „Správny súdny poriadok") prostredníctvom právneho zástupcu na Krajský súd v Bratislave žalobu z 26.08.2016 označenú ako Správna žaloba voči opatreniu orgánu verejnej správy.

8. Krajský súd v Bratislave ako správny súd pred tým, ako posúdil zákonnosť právnych aktov žalovaného a jeho predchádzajúci postup, tak zisťoval (viď body č. 17 a 18 napadnutého uznesenia), či v danom prípade je daná právomoc správneho súdu na konanie a rozhodovanie vo veci vzhľadom na skutočnosť, že podľa zistenia správneho súdu bola mu žaloba „podaná počas platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku".

9. Správny súd následne dospel k záveru, že žalobu je potrebné odmietnuť pre jej neprípustnosť, nakoľko smeruje proti aktom orgánu verejnej správy v administratívnom konaní, ktoré nemohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu. Preto postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p. vo svojom uznesení (ďalej len „napadnuté uznesenie") s oporou v ustanoveniach § 7 písm. e) a § 3 ods. 1 písm. b) S.s.p. vyslovil (viď bod č. 32 napadnutého uznesenia), že žalobu odmieta.

Podľa § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p. v znení relevantnom pre preskúmanú vec správny súd uznesením odmietne žalobu, ak

g) je neprípustná, [...]

Podľa § 7 písm. e) S.s.p. v citovanom znení správne súdy nepreskúmajú

e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania

[.]....

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a b) S.s.p. v citovanom znení na účely tohto zákona sa rozumie

- a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov,
- b) rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka, [.]....

10. Ďalej vo vzťahu k návrhu žalobcu (č.l. 216) priznať mestu Trstená postavenie osoby zúčastnenej na konaní správny súd vyslovil (viď bod č. 35 napadnutého uznesenia), že toto postavenie mestu Trstená nepriznáva.

11. S poukazom na relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku a čiastočne aj zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (v texte tiež „O.s.p.“, resp. „Občiansky súdny poriadok“) správny súd dospel k záveru, že kontrolu postupu zadávania nadlimitnej zákazky na dodanie tovaru po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly nemožno tiež považovať za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami zák. č. 25/2006 Z.z.

12. Kontrola postupu zadávania zákazky po uzavretí zmluvy s poukazom na ustanovenia § 146 až 146d zák. č. 25/2006 Z.z. podľa správneho súdu (viď bod č. 28 napadnutého uznesenia) v čase vydania protokolu predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaného, ale zároveň odlišný dohľadový postup žalovaného ako je konanie o námietkach resp. správne konanie o uložení pokuty, ktoré majú povahu rozhodovacích procesov vo verejnej správe. V obdobiach poukázal správny súd aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd“) sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29. novembra 2012.

13. Vzhľadom na nepresnosti v označení žalobcu správny súd v zmysle pokynov kasačného súdu vydal dňa 08. novembra 2017 opravné uznesenie č.k. 5S 165/2016 - 400.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti / stanoviská

A)

14. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľ povinne zastúpený advokátom v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 23.03.2017 (č.l. 325) z dôvodu uvedeného v:

- § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., t.j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- § 440 ods. 1 písm. g) v spojení s odsekom 2 S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia vecí, ako aj
- § 440 ods. 1 písm. j) S.s.p., t.j. krajským súdom podanie bolo nezákonne odmietnuté.

15. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch postupom podľa § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. vrátane nutnosti zohľadniť hore uvedenú povinnosť podľa odseku 2 najmä uviedol, že správny súd: k písm. f):

- správny súd nerozlišuje medzi rozhodnutím a opatrením,
- správny súd aplikoval ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (viď body č. 18, 24, 25, 27, 29, 30 a 31 napadnutého uznesenia), hoci žaloba podaná za účinnosti Správneho súdneho poriadku,
- najmä správny súd nesprávne aplikuje § 491 ods. 2 druhá veta S.s.p.,
- nenáležite skúmajúc, či uplatnenie Správneho súdneho poriadku na konanie údajne začaté podľa Občianskeho súdneho poriadku je alebo nie je v prospech sťažovateľa ako právnickej osoby,
- viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08 alebo

sp.zn. III.. ÚS 102/2012,

- správny súd mal rozhodnúť okamžite o odmietnutí žaloby po jej doručení,
 - a nie robiť až po 6 mesiacoch úkony podľa § 106 S.s.p.,
 - naplnil očakávanie žalobcu, že bude rešpektovať jeho žiadosť nariadiť pojednávanie,
 - správny súd o 6 dní zmeškal 30-dňovú procesnú lehotu na vydanie rozhodnutia o návrhu na priznanie odkladného účinku žaloby,
 - sťažovateľ poukazyval na znevýhodňujúci postup správneho súdu, že
 - pripustil postup žalovaného uvádzajúceho v písomných vyjadreniach rozhodnutia správnych súdov v konaniach, kde je účastníkom avšak dané rozhodnutie do spisu nedoloží,
 - uvedené rozhodnutia nad to nie sú dohľadateľné na oficiálnych web stránkach,
- k písm. g) a i):
- správny súd argumentoval § 3 ods. 1 písm. b) S.s.p., ktoré však neobsahuje definíciu pojmu opatrenie,
 - v bodoch 17, 28 a 32 sťažovateľ opisuje nesprávne posúdenie veci,
 - dôvodová správa opisuje pojem opatrenie širokým spôsobom,
 - protokol v kombinácii so stanoviskom kontrolnej skupiny a zápisnicou je správnym aktom žalovaného voči sťažovateľovi, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté,
 - čo sa týka zaplatených náhrad, sťažovateľ poukázal na
 - výzvu Ministerstva regionálneho rozvoja Poľska (ďalej len „poľské ministerstvo“) zo 04.06.2016 podľa § 7 medzinárodnej zmluvy pre mesto Trstené na zaplatenie 27.353,58 € (č.l. 94, vid' slovenská verzia č.l. 96),
 - žiadosť z 03.10.2016 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ - č.l. 315) pre mesto Trstené na vrátenie finančných prostriedkov sumy 32.180,68 € (z toho 27.343,58 € pre poľské ministerstvo a sumu 3.218,07 € do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky), na čo mesto Trstené reagovalo dňa 12.10.2016 úhradou sumy 3.218,07 € (v prospech štátneho rozpočtu) a 33.468,79 € (v prospech poľského ministerstva),
 - list z 02.11.2016 ministerstva (č.l. 217), ktorým požaduje od mesta Trstené úhradu ďalej sumy 38.536,34, pričom v prípade neuhradenia sumy ministerstvo hodlá uplatňovať aj finančné sankcie pre porušenie finančnej disciplíny podľa druhej vety § 31 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 523/2004 Z.z.“),
 - a súčasne zdôraznil, že podľa § 27a ods. 3 a 5 zák. č. 528/2008 Z.z. môže riadiaci orgán uložiť sankciu mestu Trstená vo výške 1,5 násobku uvedenej sumy,
 - zdôraznil poškodenie dobrej povesti sťažovateľa a mesta Trstená,
 - vzniká dojem, že sťažovateľ je buď účelový manipulátor s verejným obstarávaním alebo minimálne neschopná firma,
 - sťažovateľ nemôže za to, že ministerstvo doteraz pre mesto Trstená nevydalo správne rozhodnutie podľa § 27a ods. 3 alebo ods. 5 zák. č. 528/2008 Z.z. ,
 - toto ani nie je realizovateľné, nakoľko poľské ministerstvo ako riadiaci orgán nemôže postupovať podľa slovenského právneho poriadku,
 - závery protokolu tomu bránia,
 - právne akty žalovaného nemôžu mať povahu rozhodnutia ani opatrenia predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy,
 - konečným aktom orgánu verejnej správy, z ktorého priamo vyplýva nutnosť uloženia finančnej sankcie,
 - podľa § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (účinné od 01.04.2012) rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné súdom,
- B)

16. Z vyjadrenia žalovaného z 25.05.2018 (č.l. 380) ku kasačnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v mimoriadne obširnom vyjadrení zopakoval predtým uvedené argumenty a neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie uznesenia KS BA. Preto žalovaný v tejto súvislosti zotrváva na svojich podaniach adresovaných správne súdu.

17. Čo sa týka sťažovateľovej námietky s odkazom na dôvodovú správu k § 3 ods. 1 písm. c) S.s.p., žalovaný zdôraznil zámer zákonodarcu, že opatrením by mali byť práva, právom chránené záujmy a povinnosti jednotlivcov priamo dotknuté. Preto žalovaný uviedol, že kontrolu postupu zadávania zákazky po uzavretí zmluvy nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe.

18. Podľa žalovaného sťažovateľ vo svojom vyjadrení prekrucuje faktov alebo si účelovo vyberá súdne judikáty alebo ich časti, ktoré mu vyhovujú. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu sp.zn. 5Sžf/31/2011 žalovaný toto označil za jediný prípad konania, keď bola pripustená preskúmateľnosť protokolu. Naopak ten istý senát Najvyššieho súdu v rozsudku sp.zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29. novembra 2012 všeobecne ustálil, že protokol a zápisnica o prerokovaní protokolu ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve.

19. Navyše žalovaný upozornil kasačný súd, že od 01.01.2010 na rozdiel od doterajšej úpravy výkonu kontroly podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do dňa 31.12.2009, t. j. úpravy, ktorej správnosť aplikácie Najvyšší súd preskúmaval v hore uvedených veciach, sa už neukladajú kontrolovanému subjektu (t.j. sťažovateľovi) povinnosti tak, ako tomu bolo podľa § 13 ods. 6 zákona o kontrole.

20. Žalovaný tiež považoval za účelom analógie zákona za vhodné poukázať na zmysel kontrolnej činnosti prostredníctvom nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. US 238/06 zo 16.12.2008, ktorý sa týkal inštitútu daňovej kontroly.

21. Záverom žalovaný navrhol, aby kasačný súd sťažovateľom podanú kasačnú sťažnosť zamietol podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú.

C)

22. Sťažovateľ podaním zo dňa 30.06.2017 (č.l. 391) zaslal ako dupliku svoje stanovisko k vyjadreniu žalovaného.

IV.

Právne názory kasačného súdu

23. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas [§ 443 ods. 2 písm. a) S.s.p.], a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti [§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a) S.s.p.] a neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 S.s.p.) kasačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil zaver, že kasačná sťažnosť je v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. dôvodná, a preto v súlade s kasačnou právomocou mu zverenou zákonodarcom rozhodol o zrušení napadnutého uznesenia a o vrátení veci správneho súdu na ďalšie konanie.

24. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci sťažovateľa), t.j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti preskúmvanému rozhodnutiu resp. opatreniu či postupu správcu dane a následne proti napadnutému uzneseniu. Preto kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

25. V uvedenej súvislosti musí kasačný súd tiež zdôrazniť, že právo na súdnu ochranu (či. 46 a nasl. ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzujúcim podmienkam (či. 51 ods. 1 ústavy). To platí aj v prípade kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku (§ 438 ods. 1 S.s.p.), ktorý nie je možné

použiť „celoplošne“ na odstránenie nespokojnosti účastníka konania s akýmkoľvek rozhodnutím správneho súdu a ktorej aplikácia môže narušiť princíp právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (§ 145 S.s.p.).

26. Pôvodná úprava súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov vrátane inštitútu opravných prostriedkov sa od účinnosti Správneho súdneho poriadku podstatne zmenila s tým, že konanie o kasačnej sťažnosti má zabezpečiť tri rozdielne úlohy, a to rýchlu a efektívnu nápravu najpodstatnejších procesných pochybení, objasnenie otázok zásadného právneho významu ako aj zjednocovanie judikatúry. Je potom na zvážení sťažovateľa vrátane zvýšeného významu úlohy kvalifikovane právneho konania sťažovateľa (§ 5 ods. 5 v spojení s § 449 ods. 1 veta prvá S.s.p.), ktorú z uvedených úloh má ním podaná kasačná sťažnosť v správnom súdnictve plniť.

27. Zo zásady, že kasačný súd je dôvodmi kasačnej sťažnosti viazaný [§ 439 ods. 3 písm. a) a contrario § 453 ods. 2 veta druhá S.s.p.] jednoznačne vyplýva procesná povinnosť sťažovateľa s plnou zodpovednosťou za procesný výsledok navrhnutý v kasačnej sťažnosti [sťažnostný návrh podľa § 445 ods. 1 písm. d) S.s.p.] objasniť zákonným spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť opravného prostriedku, a náležite vymedziť dôvod kasačnej sťažnosti [§ 440 v spojení s 445 ods. 1 písm. c) S.s.p.]. V dôsledku spomenutej viazanosti kasačný súd nekoná nad rozsah (§ 453 úvod S.s.p.), ktorý sťažovateľ vymedzil v kasačnej sťažnosti uplatneným dôvodom.

28. Sťažovateľ zakladá svoju kasačnú sťažnosť na viacerých dôvodoch, avšak správny súd jednoznačne rozhodol o odmietnutí žaloby. Je pravda, že zákonodarca pre účastníka súdneho prieskumu ponúkol prostredníctvom ustanovenia § 440 ods. 1 S.s.p. dostatočne jasnú a prehľadnú hierarchiu dôvodov zoradených pod písm. a) až j) a umožňujúcich nespokojnému účastníkovi (sťažovateľovi) napadnúť prostredníctvom kasačnej sťažnosti zákonnosť rozhodnutia správneho súdu. Hoci kasačný súd nespochybňuje, že v niektorých prípadoch môže sťažovateľ na obranu svojich práv využiť aj viaceré dôvody kasačnej sťažnosti zakotvené v citovanom ustanovení, dôvody uvedené v § 440 S.s.p. pod písmenami g) a j) sa logicky vylučujú.

29. Pre Najvyšší súd je zo slovného spojenia „podanie bolo nezákonne odmietnuté“ jednoznačné, že zámerom zákonodarcu v prípade dôvodu uvedeného pod písm. g) bolo umožniť sťažovateľovi spochybnenie súdneho rozhodovania v merite veci, t. j. vadnej aplikácie možno nesprávne určenej hmotnoprávnej normy na dostatočne zistený skutkový stav; naopak v prípade dôvodu uvedeného pod písm. j) zákonodarca sledoval umožniť spochybnenie procesného názoru správneho súdu pri aplikácii konkrétnej procesnej normy, ktorá výnimočne oprávňuje správny súd na odmietnutie súdnej ochrany (denegatio iustitiae), ktorá vzhľadom na nesplnenie procesných podmienok zabezpečujúcich riadnosť súdneho prieskumu negatívne vymedzených pod písm. a) až h) v odseku 1 § 98 S.s.p. sa neposkytne v konaní zavŕšeným meritórnym alebo procesným rozhodnutím.

30. Preto kasačný súd musí konštatovať, že tento dôvod kasačnej sťažnosti, ktorý sťažovateľ nastolil, t.j. že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) S.s.p.], je nadbytočný, a preto sa s ním kasačný súd nebude zabrať.

31. Takto uvedený dôvod kasačnej sťažnosti zakotvený v ustanovení § 440 ods. 1 písm. j) S.s.p. má svoj základ v nezákonnom odmietnutí podania sťažovateľa, t. j. jeho žaloby. Z výroku napadnutého uznesenia nepochybne vyplýva, že krajský súd žalobu odmietol, pričom ako právny základ na odmietnutie použil ustanovenie § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. že žalobu ako podanie označil za neprípustnú. Prítom neprípustnosť žaloby správny súd založil najmä na aplikácii ustanovenia § 7 písm. e) S.s.p. na zistené skutočnosti (viď aj bod č. 32 napadnutého uznesenia).

Podľa § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p. v citovanom znení správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

Podľa § 7 písm. e) S.s.p. v citovanom znení správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

32. Avšak spornou skutočnosťou je to, či správny súd poskytol sťažovateľovi dostatočnú súdnu ochranu, t. j. či došlo k naplneniu dôvodu zmätočnosti súdneho rozhodnutia v zmysle § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., keď správny súd v napadnutom uznesení viackrát aplikoval ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (viď sťažovateľom uvedené body č. 18, 24, 25, 27, 29, 30 a 31 napadnutého uznesenia) ako aj jeho konštatovanie, že žaloba podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (viď bod č. 18 napadnutého uznesenia).

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba. Podľa ods. 3 na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

Podľa § 492 ods. 3 S.s.p. lehoty na podanie odvolania, ktoré začali plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, plynú podľa doterajších predpisov a ich právne účinky zostávajú zachované.

33. Sťažovateľ na prvom mieste poukazuje, že mu správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, t.j. mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Správny súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. ide najmä vtedy, ak správny súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 5 ods. 9 veta prvá S.s.p. majú účastníci v konaní pred správnym súdom rovnaké postavenie a správny súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď dispozitívne oprávnenie účastníka (§ 5 ods. 5 S.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 81 S.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 125 S.s.p.), požadovať vykonanie súdneho pojednávania (§ 107 ods. 1 písm. a/ S.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 142 ods. 1 S.s.p.)].

34. Z napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva, že správny súd so sťažovateľom konal ako s účastníkom a hore uvedený vejár procesných práv mu neodobral. Preto kasačný súd po oboznámení s obsahom súdneho spisu a v súlade so stanoviskom R 2/2016, podľa ktorého:

„Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.

Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku [v súčasnosti ide o § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p.]“, dospel k záveru, že argumenty uvedené sťažovateľom dávajú základ pre uplatnenie druhej vety hore uvedeného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri najmä vec Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok ESĽP z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (vec Ryabykh proti Rusku, rozsudok ESĽP z roku 2003).

35. V odôvodnení napadnutého uznesenia sa všeobecne citujú ustanovenia (viď body č. 17 až 25 napadnutého uznesenia) Občianskeho súdneho poriadku, ktoré správny súd mal následne aplikovať a z ktorých chcel vyvodiť svoje právne závery na podporu odmietnutia žaloby. Medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru, že v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu sp.zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 dospel k názoru, že právne akty žalovaného ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože nepredstavujú zásah do práva

právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. K tejto svojej úvahe však z uvedeného rozsudku necitoval žiadnu jeho časť na podporu svojho konštatovania.

36. Je nepochybné, že k vyhláseniu napadnutého uznesenia v predmetnej veci došlo dňa 14.02.2017, ale samotná správna žaloba napadla na správny súd dňa 26.08.2016, teda nie ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ako uvádza správny súd, avšak po nadobudnutí účinnosti Správneho súdneho poriadku. S ohľadom na prechodné ustanovenia § 491 ods. 2 a § 492 ods. 3 S.s.p. teda rozhodoval správny súd o podanej všeobecnej správnej žalobe podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku. Potom ako zmätočné pre kasačný súd sú tie časti napadnutého uznesenia, v ktorých správny súd deklaruje alebo spomína možnú aplikáciu Občianskeho súdneho poriadku. Už táto vada v odôvodnení napadnutého uznesenia je spôsobilá naplniť dôvod kasačnej sťažnosti uvedenej v § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. a podporiť oprávnenosť podanej kasačnej sťažnosti.

37. Ďalším, a podľa kasačného súdu závažnejším pochybením správneho súdu, je ale odmietnutie návrhu sťažovateľa na priznanie postavenie ako osoby zúčastnenej na konaní subjektu označeného ako Mesto Trstená, Bernolákova č. 96/8, 028 01 Trstená, IČO: 00 314 897. Uvedenú časť napadnutého uznesenia (viď bod č. 35 napadnutého uznesenia) predseda senátu správneho súdu odôvodnil nasledovne: „Predseda senátu sa podrobne zaoberal návrhom žalobcu podľa § 41 ods. 2 písm. a/, c/ a d/ SSP, ktorým žiadal, aby priznal postavenie osoby zúčastnenej na tomto konaní Mestu Trstená, Bernolákova 96/8, 028 01 Trstená, IČO: 00 314 897, pričom nebolo účastníkom administratívneho konania - kontroly vykonanej žalovaným. Mesto Trstená podľa názoru žalobcu je už teraz dotknuté na svojich právach a právom chránených záujmoch - najmä v dôsledku výzvy na zaplatenie z 04.06.2016, ktorú mu doručilo Ministerstvo regionálneho rozvoja Poľska, ako aj vzhľadom na znenie § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. Súd nevyhovel žiadosti žalobcu, pretože žaloba je nedôvodná a bola odmietnutá podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP a bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v treťom odseku výroku tohto uznesenia (§ 41 ods. 3 SSP). "

38. Ako správne sťažovateľ poukázal, uvedený subjekt je v priamom vzťahu k poskytnutým finančným prostriedkom, je adresátom výzvy poľského ministerstva a ministerstva a v tomto konaní, ktoré sa týka nakladania s poskytnutými finančnými prostriedkami, mu hore citované odôvodnenie predsedu senátu krajského súdu nedáva dostatočnú odpoveď, prečo nemôže využiť prostriedky súdnej ochrany.

39. Kasačný súd navyše z uvedeného odôvodnenia ani nezistil, či správny súd s navrhnutým účastníkom komunikoval, aby zistil jeho mienku o účasti a či mu aj toto uznesenie o nepriznaní postavenia vôbec doručil.

40. Preto pre kasačný súd potom nie je celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov správny súd rozhodol; odôvodnenie jeho rozhodnutia nemá náležitosti v zmysle § 139 S.s.p. Preto vyhodnotili dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. ako relevantný a na jeho základe pristúpil k zrušeniu napadnutého uznesenia.

41. Z uvedených dôvodov kasačný súd nepristúpil k prieskumu právnych záverov správneho súdu, že právne akty žalovaného nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov žalobcu a preto nepodliehajú súdnemu prieskumu. Objasnenie, či ide o opatrenia predbežnej povahy, ktoré nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa, bude úlohou správneho súdu v ďalšom konaní po tom, čo rozhodne opätovne o návrhu na priznanie postavenia ďalšieho subjektu.

42. Po preskúmaní napadnutého uznesenia v medziach sťažnostných bodov dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná a preto jej postupom podľa § 462 ods. 1 S.s.p. vyhovel.

43. O trovách kasačného konania rozhodne správny súd v ďalšom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustná kasačná sťažnosť.